

טבע ממרחק בטוח: מצמצמים כניסת חיות בר ליישובים

חיות בר נכנסות לתחומי יישובים מפני שבהם קל יותר להשיג מזון ולעיתים גם מים ומקומות מחסה. בשל כך חיות בר ממינים מסוימים התרגלו לקרבת האדם ואיבדו את הפחד ממנו, והן מתועדות בתדירות הולכת וגדלה בקרבת יישובים ואף בתוכם, וכן בשטחי חקלאות, במפעלים ובבסיסי צבא. קרבה של חיות בר לאדם אינה רצויה והיא מזיקה להן וגם לנו. מלבד חשש ואי-נוחות במפגש עמו, מינים מסוימים עלולים לגרום גם למפגעים ולמטרדים. חשוב לזכור שהרחקת חיות בר ממקומות יישוב מבלי לטפל בגורמי משיכתן אליהם אינה יעילה. ללא שיתוף פעולה של כולנו לא יימצא פתרון הולם לכניסת חיות הבר ליישובים.

בואו נכיר את חיות הבר שנוטות לחפש מזון ו/או מסתור ביישובים שלנו:

שועל מצוי

טורף קטן ממשפחת הכלביים.
אורך: כ-60 ס"מ
צבע: חום-אדמדם, חום-בהיר.
מזון עיקרי בטבע: עופות, לטאות, מכרסמים, ביצים, חרקים ופירות.
אזורי מחיה בטבע: שטחים פתוחים, חולות, חורש, מדבר, יער.
סיבות לכניסה ליישובי אדם: שאריות מזון ופסולת אורגנית בתחומי היישוב ובפחים פתוחים. סגרו את הפחים היטב, אספו אשפה סביבם, הימנעו מהשארות מזון לחיות בית ברשות הרבים.

גריית מצויה

יונק ממשפחת הסמוריים.
אורך: 80-90 ס"מ
צבע: הגוף אפור, על הפנים פסי אורך בצבע שחור ולבן.
מזון עיקרי בטבע: חרקים ופירות.
אזורי מחיה בטבע: חורשים ושטחים פתוחים.
סיבות לכניסה ליישובי אדם: אתרי מסתור של חללים מתחת למבנים ביישובים, שאריות מזון ופסולת אורגנית בתחומי היישוב ובפחים פתוחים.
הדרך הטובה ביותר למנוע קרבה: סגרו פתחים מתחת לבתים ולמסלעות.

דרבן מצוי

מכרסם גדול שעל גופו עשרות קשות בצורת דרבנות (מעין קוצים) ארוכים.
אורך: 60-70 ס"מ ויותר
צבע: זכר: חום ושחור; נקבה: שחור ולבן.
מזון עיקרי בטבע: פקעות, עשב, שורשים, ירקות. נוהג להשיג מזון בחפירה בקרקע.
אזורי מחיה בטבע: חי בשטחים פתוחים ושוכן במחילות.
סיבות לכניסה ליישובי אדם: אתרי מסתור של חללים מתחת למבנים ביישובים, שאריות מזון ופסולת אורגנית בתחומי היישוב ובפחים פתוחים.
הדרך הטובה ביותר למנוע קרבה: סגרו פתחים מתחת לבתים ומבנים.

חזיר בר

יונק. חיות הבר הגדולה בישראל.
אורך: 130-150 ס"מ
צבע: אפור
מזון עיקרי בטבע: אוכל-כול - שורשים, פקעות, בלוטים, גרגירים, זוחלים ופגרים.
אזורי מחיה בטבע: חורשים, יערות ושטחים פתוחים. ביום מסתתר בסבך צומח.
סיבות לכניסה ליישובי אדם: שאריות מזון ופסולת אורגנית בתחומי היישוב ובפחים פתוחים. כמו כן בנינות קרקע רטובה שיש בה שלשולים וחרקים.
הדרך הטובה ביותר למנוע קרבה: אל תשאירו מזון זמין מחוץ לבית וברחוב; ודאו שפחי האשפה סגורים ושאי-אפשר להפוך אותם; השקו את הגינות בשעות הבוקר; ודאו שאין נזילת מים.

תן זהוב

טורף בינוני ממשפחת הכלביים.
אורך: כ-75 ס"מ
צבע: חום-אפור, חום-זהוב.
מזון עיקרי בטבע: יונקים קטנים ועופות, פגרי בעלי חיים ופירות עסיסיים.
אזורי מחיה בטבע: שטחים חקלאיים ושטחים פתוחים בקרבת יישובי אדם.
סיבות לכניסה ליישובי אדם: שאריות מזון ופסולת אורגנית בתחומי היישוב ובפחים פתוחים.
הדרך הטובה ביותר למנוע קרבה: סגרו את הפחים היטב, אספו אשפה סביבם, הימנעו מהשארות מזון לחיות בית ברשות הרבים.

מפחיתים את גורמי המשיכה של חיות הבר ליישובים:

- סוגרים את פחי האשפה ולא משאירים פסולת בשטחים ציבוריים ופרטיים.
- לא משאירים בחוץ מזון זמין של חיות בית (כלבים וחתולים).
- מוודאים שמבני הציבור והמקלטים סגורים.
- סוגרים נקודות מים פתוחות בתחומי היישוב.
- אוספים את הפירות שנופלים מעצי הבוסתנים שבחצרות.
- משקים גינות פרטיות בשעות הבוקר.
- מטפלים בתעלות ביוב שהזרימה בהן חופשית.
- סוגרים פתחים מתחת לבתים, מפנים גרוטאות, מסלעות וכדומה.
- מגדרים גינות קהילתיות וגינות ירק פרטיות.

האם מותר לפגוע בחיות בר?

בישראל חיות הבר מוגנות בחוק ואסור באיסור חמור לצוד, לפגוע או ללכוד אותן. רשות הטבע והגנים מפקדת על שלומן של חיות הבר מתוקף החוק בישראל והיא פועלת לצמצם את פגיעתן באדם ואת הטרדה הנגרמת לו.

ביישובים חקלאיים יש לגדר כראוי מתקני גידול של בעלי חיים המוחזקים מחוץ לבית (לולים, דירים, רפתות ופינות חי). כמו כן יש להקפיד לפנות פגרים לפי תקנות משרד החקלאות והשירותים הווטרינריים. שיתוף הפעולה של הקהילה בגידור ובאטימתו של היישוב מפני כניסת חיות בר ימנע מטרדים של חיות בר.